

SP4MP_MTO2

Závěrečný projekt

Vypracovala: Lenka Svobodová

Téma: Logopedická terapie u osob se získanou dysartrií

Výzkumný problém: Význam skupinové logopedické terapie v rámci komplexní logopedické péče.

Výzkumná otázka: Je skupinová terapie u osob se získanou dysartrií subjektivně shledávána jako přínosná?

Práce se bude zabývat formami logopedické terapie u osob se získanou dysartrií (akutní, individuální, skupinová). Práce bude zaměřena zejména na skupinovou formu logopedické terapie a to u osob s Parkinsonovou nemocí a u osob po CMP.

Skupinová terapie se stává důležitou součástí komplexní terapie u osob s afázií. U osob s dysartrií je aplikována zatím zejména u osob s Parkinsonovou nemocí, jinak tato možnost ale zůstává spíše nevyužita. Skupinovou terapií u osob se získanou dysartrií se v české literatuře nikdo podrobněji nezabývá.

Cíl práce: Zmapovat subjektivní pohled klientů, členů rodiny a terapeutů na přínosnost logopedické terapie u osob s dysartrií. Zmapovat případný zájem o skupinovou terapii u osob s Parkinsonovou nemocí v Brně (Klub Parkinson).

Výzkumná otázka - hlavní

Je skupinová logopedická terapie (dále jen SLT) u osob se získanou dysartrií subjektivně shledávána jako přínosná?

Výzkumné otázky – vedlejší:

Má SLT vliv na míru frustrace klientů SLT?

Nachází se signifikantní rozdíl v názorech na přínos SLT mezi skupinami klientů s Parkinsonovou nemocí a klientů s dysartrií po CMP?

Má SLT vliv na rodinné soužití v rodinách osob s SLT?

Má SLT vliv na sebevědomí klientů SLT v sociální interakci s neznámými lidmi?

Zvolila jsem kvantitativní formu výzkumu, z důvodu možnosti generalizování výsledků získaných prostřednictvím této metody a také z důvodu nízké přístupnosti možnosti kvalitativního zkoumání vzorku (neochota spolupráce ze strany vedení organizací).

Teoretická hypotéza:

Skupinová forma logopedické terapie ovlivňuje pozitivně kvalitu života osob se získanou dysartrií.

Pracovní hypotézy:

1) Čím déle dochází osoby se získanou dysartrií a skupinovou logopedickou terapií, tím více funkční je jejich komunikace s rodinou.

Koncept: Délka doby docházky

Konceptualizace: Délka časového období, po které klient víceméně pravidelně navštěvuje skupinovou terapii

Operacionalizace: Odpověď na otázku: Jak dlouho docházíte na SLT?

Koncept: funkční komunikace

Konceptualizace: komunikace, jež uspokojuje oba komunikační partnery a při níž je bez problémů sdělena daná informace

Operacionalizace: Odpověď klienta na otázku: Na škále od jedné do deseti zaškrtněte míru spokojenosti s vaší komunikací s rodinnými příslušníky.

Odpověď členů rodiny klienta SLT na otázku: Na škále od jedné do deseti zaškrtněte míru spokojenosti s vaší komunikací s klientem SLT.

2) Čím více bude klient hodnotit skupinovou logopedickou terapii jako přínosnou, tím častěji a pravidelněji bude sám cvičit doma.

Koncept: Hodnocení přínosnosti

Konceptualizace: Náзор na míru užitečnosti a přínosnosti terapie

Operacionalizace: Odpověď na otázku: Hodnotíte Skup.Log. terapii jako přínosnou?(Ano, Spíše ano, Spíše ne, Ne)

Koncept: Frekvence cvičení doma

Konceptualizace: Frekvence provádění naučených rehabilitačních cviků v domácím prostředí bez odborného dozoru.

Operacionalizace: Odpověď na otázku: Jak často doma sám cvičíte?

Po jak dlouhou dobu doma sám cvičíte?

S jakou pravidelností doma sám cvičíte?

3) *Čím déle klient navštěvuje skupinovou logopedickou terapii, tím menší pociťuje ostych v komunikaci s cizími lidmi.*

Koncept: Délka doby docházky

Konceptualizace: Délka časového období, po které klient víceméně pravidelně navštěvuje skupinovou terapii

Operacionalizace: Odpověď na otázku: Jak dlouho docházíte na skup.log. terapii?

Koncept: Ostych při komunikaci s cizími lidmi

Konceptualizace: Pocit studu, nervozity a nejistoty při komunikaci s lidmi, kteří nejsou z jeho nejbližšího sociálního okolí.

Operacionalizace: Odpověď na otázku: Na škále od jedné do deseti zaškrtněte míru ostychu, kterou cítíte při komunikaci s cizími lidmi?

Na škále od jedné do deseti zaškrtněte míru ostychu, kterou jste při komunikaci s cizími lidmi pociťoval před nástupem na skup. log. terapii.

Dotazník pro klienty skupinové terapie, dotazník pro rodinné příslušníky skupinové terapie.

Výzkumná populace: Klienti skupinové terapie se získanou dysartrií, Rodinní příslušníci těchto klientů

Vzorek: Klienti skupinové terapie v rámci o.s. Parkinson Praha, Klienti skupinové terapie pro osoby se získanou dysartrií v LOGO s.r.o. a jejich rodinní příslušníci

Tento výzkumný vzorek jsem zvolila, protože SLT pro tuto skupinu lidí je v ČR minimum a nevím o žádných jiných fungujících SLT (fungujících výhradně pro skupinu těchto klientů).

Navíc jedna s těchto skupin funguje v Praze - nedaleko od mého bydliště a druhá skupina v Brně - v místě mého studia.

Výhody: Dostupnost.

Předchozí spolupráce s o.s. Parkinson a logopedkou vedoucí skupinu

Nevýhody: Nejistota ohledně akceptování dotazníků v LOGU s.r.o.

Pravděpodobné problémy s možností kontaktování rodinných příslušníků klientů LOGA s.r.o.

Dotazník pro klienty (úryvek):

1) Jak dlouho docházíte na terapii?

A) Méně než půl roku.

B) 6-12 měsíců

C) 12-24 měsíců

D) Více než 24 měsíců.

2) Jak jste se dozvěděli o možnosti skupinové terapie?

- A) Od logopeda
B) Od osobního lékaře
C) Od lékařů v nemocnici
D) Z letáku
E) Z internetu
F)(vypište jak)

3) Jak vycházíte s ostatními účastníky?

- A) Velice dobře
B) Dobře
C) Akceptuji je
D) Ne příliš dobře
E) Špatně
F)

4) Našel/našla jste si mezi ostatními účastníky nové přátele?

- A) Ano
B) Spíše ano
C) Spíše ne
D) Ne
E) Nevím
F)

5) Máte pocit, že je skupinová terapie pro vás přínosná?

- A) Ano
B) Spíše ano
C) Spíše ne
D) Ne
E) Nevím
F)

6) Těšíte se na každé další setkání?

- A) Ano
B) Spíše ano
C) Spíše ne
D) Ne
E) Nevím
F)

7) Cvičíte doma cviky, které se během terapie naučíte?

- A) Ano
B) Spíše ano
C) Spíše ne
D) Ne

8) Máte pocit, že se pohyblivost vašich orofaciálních svalů zlepšuje?

- A) Ano
B) Spíše ano
C) Spíše ne
D) Ne
E) Nevím
F)

9) Co Vám na skupinové terapii vadí (můžete zaškrtnout více odpovědí)?

- A) Finanční stránka
B) Ostatní klienti
C) Přístup logopedky
D) Příliš náročné cvičení
E) Nezábavná cvičení
F)

10) Co se Vám na setkáních líbí (můžete zaškrtnout více odpovědí)?

- A) Setkání s ostatními klienty
B) Přístup logopedky
C) Zábavná cvičení
D) Procvičování oromotoriky
E) Zlepšování mluvních funkcí
F)

11) Navštěvujete i individuální logopedickou terapii?

- A) Ano
B) Ne

11.a) Jak často navštěvujete individuální logopedickou terapii?

- A) 1 za týden
B) 1 za 14 dní
C) 1 za 3 týdny
D) 1 za měsíc
E) méně často

uved'te prosím jak často:.....

11.b) Jak dlouho navštěvujete ILT?

Praktické a etické problémy: Jako praktický problém bych viděla nejistotu ohledně přijetí dotazníků v LOGU s.r.o. Nevím, jestli mi bude umožněno klientům dotazníky nabídnout. Není také jisté, že všichni klienti budou schopni a ochotni dotazník vyplnit. Dalším problémem bude kontaktování rodin klientů SLT a to zejména v LOGU s.r.o. Problémem by mohla být neochota rodinných příslušníků dotazník vyplnit.

Zdroje:

GANGALE, D.C. *Rehabilitace orofaciální oblasti*. Praha: Grada Publishing, 2004. 232s. ISBN 80-247-0534-6

KOŽNAR, J. *Skupinová dynamika (Teorie a výzkum)*. 1.vydání. Praha: Karolinum, 219s. 1992. ISBN 80-7066-632-3

KRATOCHVÍL, S. *Terapeutická komunita*. 1.vydání. Praha: Academia, 1979. 124s. 21-082-79

LECHTA, V. a kol. *Terapie narušené komunikační schopnosti*. 1.vydání. Praha: PORTÁL, 2002. 392 s. ISBN 80-7178-961-5

NEUBAUER, K. a kol. *Neurogenní poruchy komunikace u dospělých*. 1.vydání. Praha: Portál. 2006. 227 s. ISBN 978-80-7367-159-4

PERKINS, WILLIAM H. *Dysarthria and apraxia*. 1.vydání. New York: Thieme-Stratton Inc., 1983. 126s. ISBN 0-86577-086-7

PERKINS, WILLIAM H. *Language handicaps in adults*. 1.vydání. New York: Thieme-Stratton Inc., 1983. 148s. ISBN 0-86577-090-5

RIEGER, Z. *Lod' skupiny*. 1.vydání. Hradec Králové: KONFRONTACE, 1998. 189s. ISBN 80-86088-03-0

RŮŽIČKA, E., ROTH, J., KAŇOVSKÝ, P. et al. *Parkinsonov nemoc a parkinsonské syndromy*. 1. vydání. Praha: Galén 2000. 293s. ISBN 80-7262-048-7

RŮŽIČKA, E., ROTH, J., SEKYROVÁ, M. A KOL. *Parkinsonova nemoc*. 3. vydání. Praha: MAXDORF. 2005. 181s. ISBN 80-7345-044-5

Zdařilý výzkumný návrh! Napsala jste do úvodu „subjektivní“ zhodnocení, ale – na rozdíl od mnoha vašich kolegů – se mimo jiné snažíte hodnotit i objektivně (porovnání míry ostychu s délkou terapie atd.), takže přinášíte jak subjektivní tak objektivní zhodnocení. Chválím také dobře provedenou operacionalizaci a konceptualizaci.